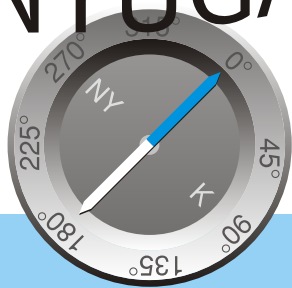

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Újabb dolgos esztendő vár az RHK Kft.-re

Mindig van miről beszámolnia Dr. Hegyháti Józsefnek

Ismét mozgalmas éve lesz a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft.-nek. Számba vettük az idei feladatokat, terveket, és megállapíthatjuk, hogy az idén is lesz miről írni a Tájoló olvasóközönségének.

Habár a Nyugat-Mecsekben még várni kell egy keveset a kutatómunkálatok újraindulásával, ezen a környéken addig is sok tájékoztató és ismeretterjesztő eseménnyel találkozhatnak majd a helyiek. A tavalyi, egyébként nagyon sikeres esztendőt egy jó hangulatú sajtótájékoztatóval zárta Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója. Ott számolt be a 2009. évi tervekről, mi pedig a megkezdett munkálatokról is hírt adhatunk.

Az RHK Kft. egyik projektje a nagy aktivitású hulladékok végleges elhelyezését segíti elő. Mint ismert, a Nyugat-Mecsekben már megtalálták a kutatók azt a kőzetet, ami alkalmas lehet a további vizsgálatokra, és majdan akár a tároló befogadására is. Habár ez a kutatás a társaság egyéb prioritásai miatt néhány éve lelassult, a szakemberek továbbra is kiemelt figyelmet fordítanak a térségre. Az elkövetkező években felgyorsuló felszíni munkálatokra, majd egy föld alatti kutatólaboratórium létesítésére lehet számítani.

Évnyitó ülés az NymTIT-nél

2009. február 11-én tartotta meg idei első ülését a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás Bodán, a Faluházban. Kovács Győző, az NymTIT elnöke, a település polgármestere köszöntötte a társulás polgármestereit és a meghívott vendégeket. Az ülésen részt vett Szabó Attila, az RHK Kft. pr-főmunkatársa, aki a legfrissebb nukleáris témával kapcsolatos Eurobarométer kutatás megállapításairól tájékoztatta a társulás önkormányzati vezetőit.

Előadásában ismertette az Európai Bizottság legújabb jelentését a radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatos vélemények felméréséről, melynek eredményeit 2008 júniusában tette közzé az EU. A 27 tagország mindegyikében (Magyarországon 1000 fős) reprezentatív minta vizsgálatának segítségével elemezték az uniós polgárok attitűdjét az említett témában.

A felmérés szerint mi magyarok európai polgárok módjára gondolkodunk a kérdésről, sőt sokszor még jobban is szerepeltünk a többiekénél. A kutatás

egyik legfontosabb megállapítása szerint abban teljes az egyetértés (EU: 93%, Magyarország: 97%), hogy a nagy aktivitású hulladékok tárolására minél előbb ki kell dolgozni, és meg kell valósítani a terveket, nem szabad a jövő generációira hagyni ezt a feladatot. Szabó Attila az előadás után tájékoztatta a jelenlévő polgármestereket arról is, hogy a NymTIT és az RHK Kft. szervezésében tájékoztató körutat rendeznek márciusban az érintett településeken. A „road-show” fő témája a nagy aktivitású hulladékok elhelyezésének jelenlegi helyzete, valamint az Eurobarométer jelentés.

Ezután került sor az RHK és a társulás települései között létrejött támogatási szerződések aláírására, majd a jelenlévők meghallgatták Kovács Győző beszámolóját az NymTIT 2008. évi gazdálkodásáról, amit egyhangúlag elfogadtak. Ezután került terítékre a 2009. évi költségvetés, melyet a településvezetők megtárgyaltak és el is fogadtak. Végezetül összeállították az éves munkatervet.

Sok munkájuk volt az ülésen résztvevőknek

Bakonya

A Duna-Mecsek Alapítvány Geoline pályázatának elnyerése lehet a legnagyobb hatással a település fejlesztésére idén. A tervek szerint 2 romos épületet is felújítanak, de a templomi orgona rendbehozatalára, helytörténeti kiállításra, tetőfelújításra és borospincére is jutna a pénzből. Az említettekén kívül egy kiállítást is rendeznének, „Ezer év kövei” címmel. A döntésre júniusig kell várni, addig a kellő önrész előteremtése a feladat.

Boda

Kovács Győző polgármester és a bodaiak több pályázaton is csak a döntésre várnak. Kedvező elbírálás esetén sor kerülhet a horgásztó rehabilitációjára, a templomtorony javítására, valamint a Virágszobor park további szépítésére is. Friss hír, hogy saját erő és pályázati forrás segítségével március elején új gépjárművet vásárolt az önkormányzat. A jármű a hatékonyabb és gazdaságosabb falugondnoki szolgálatot hivatott segíteni.

Január 13-án több kamera üzembe helyezésével kezdte meg működését a községben kiépített térfigyelő rendszer. Az önkormányzat pályázati forrásból egymillió forintot fordíthatott a fejlesztésre, amittől a falu közbiztonságának további javulását várják.

FALVAK HÍREI

Bükkösd

Bükkösd is pályázik a Duna-Mecsek Alapítvány Norvég Alap társfinanszírozású, akadálymentesítést segítő programjára. A település az önkormányzati épület teljes akadálymentesítését tűzte ki célul.

A településen március 15-ig működött korábbi formájában a Polgárórség. Mostantól a jogszabályoknak megfelelően tevékenységét civil szervezeti formában kell folytatnia. Az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja a Polgárórség tevékenységét, ezért támogatni fogja a jövőben is.

Cserdi

Megkezdődtek az „Európa fal” tervezési munkálatai. A fekete gránitba gravírozott Európa-térkép Bogdán László polgármester tervei szerint minden ország földjéből tartalmaz majd egy maroknyit. Így az ideérkező külföldi turisták még otthonosabban érezhetik magukat.

Cserkút

A cserkúti tervek között a községi gémeskút felújítása, valamint a mosóház helyreállítása szerepel, a Faluszépítő Egyesülettel közösen. Ezen kívül arculatterv készül, valamint a polgármesteri hivatal fűtésének korszerűsítését és a településhez tartozó külterület földútjainak rendezbe vételét irányozta elő az önkormányzat.

Helesfa

Gondos Gyula polgármester elképzelése szerint az idei évben csónakázótavat és üdülőcentrumot szeretnének avatni Helesfán. A település várja a vállalkozókat, ennek érdekében legutóbbi döntésükkel mentesítették az iparüzési adó alól őket. Az idei tervek között bormúzeum létesítése, valamint pályázati segítséggel egy uniós előírásoknak megfelelő játszótér megépítése is szerepel.

Hetvehely

A település falugondnoki szolgálata új kisbuszhoz jutott a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium pályázatán elnyert támogatás segítségével. Így a szolgálat sokkal aktívabban vehet részt a településen élők hétköznapijaiban.

A Hetvehelyi Horgász Egyesület március 2-án megnyitotta a szezon a horgásztavon.

Kővágószőlős

Örökségvédelmi program keretében szeretné a község felújítani a templomtétőt, valamint a főtér átépítését is tervezi az önkormányzat. Ennek érdekében a település pályázatot nyújt be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz. Mindemellett Kővágószőlős pályázik a Duna-Mecsek Alapítvány Norvég Alap társfinanszírozású támogatására is, amit az Egészségház akadálymentesítésére fordítanak.

Kővágótöttös

Az idei költségvetés összeállítása után most már érdemben tudnak foglalkozni a pályázati források igénylésével a település döntéshozói. A tavalyi felújítási munkálatok sikeresek voltak, ezt azok tudják csak igazán, akik immáron a frissen aszfaltozott utakon autóznak.

Tájékoztató körút a Nyugat-Mecsekben

Március 3-án Bodán útjára indult a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás (NymTIT) szervezésében a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) tájékoztató körútja a térségben élők részére.

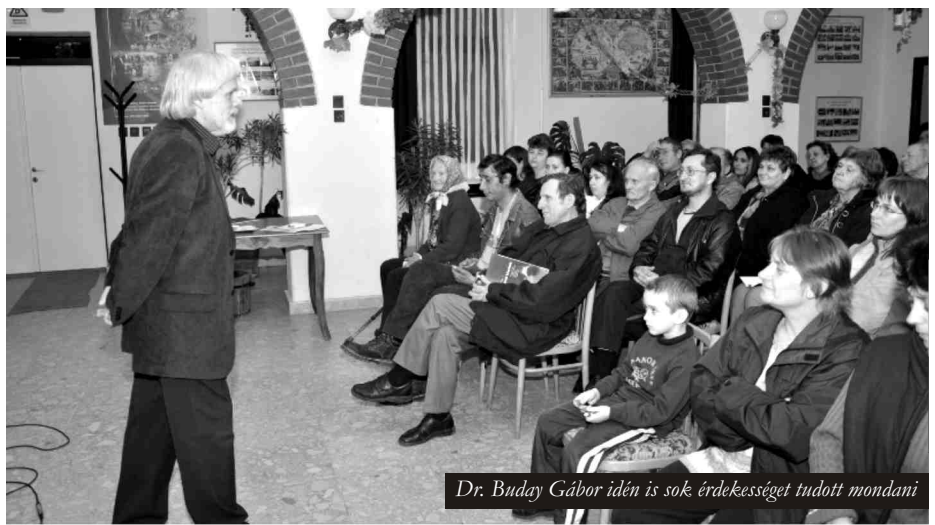
A kilenc települést érintő körút célja az volt, hogy a térség lakossága újabb információkat kapjon az RHK Kft. tevékenységéről, a térségben tervezett munkálatokról. Az első tájékoztatást a bodai faluházban tartották az érdeklődőknek. Az itt szép számban megjelentek két előadást hallgathattak meg. Először Buday Gábor, az RHK műszaki és tudományos igazgatója beszélt, majd Szabó Attila, a társaság pr-főmunkatársa következett. Az érkezőket mindenekelőtt egy kérdőív kitöltésére kérték, ami hat kérdésből állt, és egy európai közvélemény-kutatás nyomán született.

Kovács Győző, Boda polgármestere rövid köszöntője után Buday Gábor szakmai előadása egy animációs film segítségével vázolta fel a nagy aktivitású radioaktív hulladék majdani elhelyezésével kapcsolatos koncepciót, aminek lényege a mélyen földfelszín alatti, többszörös védőrendszerrel történő elhelyezés. Az előadást követően a közönség is kérdezhetett.

A több mint félszáz érdeklődő érkezéskor egy-egy kérdőívet kapott, amik az Eurobarométer (lásd cikkünket az 5.

A helyieknek is feltették az Eurobarométer kérdéseit

Dr. Buday Gábor idén is sok érdekességet tudott mondani

Bodán mindig nagy érdeklődés kíséri az előadásokat

Cserkúton Nagy Zoltán vezető geológus tartotta az előadást

oldalon – a szerk.) legfontosabb kérdéseit tartalmazták. A kitöltött ívek gyors kiértékelése pillanatképet vázolt fel a jelenlévők tájékozottságáról. Ennek következtetéseit Szabó Attila kommunikációs főmunkatárs meg is tudta osztani a résztvevőkkel előadásában, amely a közeljövőben induló közvélemény-kutatásról is szólt. Rövid bevezetőjében

elmondta, hogy a hazai radioaktív hulladékok elhelyezésével megbízott társaság két évente végeztet közvélemény-kutatást az atomenergia békés célú felhasználásával és a hulladék-elhelyezési programmal kapcsolatos témakörben. A Nyugat-Mecsekben a tájékoztató körút után kezdték meg munkájukat a kérdezőbiztosok.

(Folytatás az 6. oldalon)

37,2 % – Köszönjük, Paks!

A paksi atomerőmű 14 818 gigawattóra villamos energiát állított elő a 2008-as évben, ami rekord nagyságúnak számít az atomerőmű életében. A létesítmény ezzel a hazai villamosenergia-termelés 37,2 százalékát adta – számolt be erről Kovács József vezérigazgató a Budapesten tartott sajtótájékoztatón.

Az árbevétel 2008-ban 141,1 milliárd forint volt, csaknem 18 százalékkal több, mint az előző évben. Az egy kilowattóra jutó árbevétel 10,16 forint volt, közel 8 százalékkal több, mint 2007-ben. A munkavállalók száma ugyanakkor több mint 8 százalékkal csökkent – tért ki a gazdasági mutatókra a vezérigazgató.

Mindeközben olyan biztonsági mutatókat tud felmutatni az erőmű, melyek alapján a világ egyik legbiztonságosabb nukleáris létesítményéről beszélhetünk Pakson.

A társaság két kiemelt projektje: az üzemidő-hosszabbítás és a teljesítménynövelés a tervezett ütemben halad. A IV-es és az I-es blokkon már korábban, a II-es blokkon 2008. december 5-én érték el a 108 százalékos reaktorteljesítményt. A III-as blokk pedig 104 százalékon üzemel jelenleg.

A paksi atomerőmű egy-egy reaktora eredetileg 440 megawatt energiát termelt, ezt bizonyos átalakításokkal korábban 460 megawatttra növelték. A most zajló teljesítménynövelési projekt még nagyobb szabású, több berendezést is érint. A teljes beruházás 4,7 milliárd forint, és 150 megawattnyi plusz kapacitást eredményez, megawattként 30 milliós forintos költséggel.

Ennél olcsóbban nem lehet új erőművi kapacitást előállítani – jelentette ki Kovács József, végezetül arról is szólt, hogy Magyarországon szükség van további atomerőművi blokkok építésére is.

PAKS 2. szükség van rá

Az energiaellátás biztonságának és a gazdasági ésszerűségnek egyaránt az atomerőművi kapacitás bővítése felel meg a legjobban – hangsúlyozták az energetikai szakértők. Miközben Magyarországon az elektromos energia átlagos termelési költsége kb. 24 Ft/kWh, a paksi mindössze 8,9 Ft/kWh – ráadásul ebben az összegben már benne van a keletkező radioaktív hulladékok szakszerű tárolása mellett a majdani leszerelés költsége is.

Amit pedig nagyon fontos hangsúlyozni, hogy a környezetvédelmi szempontoknak a nukleáris energia felel meg a legjobban. A Földet fenyegető veszélyek közül messze a legnagyobbat az üvegházhatást okozó gázok, elsősorban a szén-dioxid-kibocsátás jelenti. Ebből a szempontból szinte kizárólag a nukleáris energia jelenthet megoldást.

Sok gazdasági elemző úgy véli, hogy az atomerőmű kapacitásbővítése ügyében meghozandó döntés hazánk számára fontos kitörési pont lehet a jelenlegi válságból. Magyarország helyzete ebből a szempontból lényegesen kedvezőbb azon európai országokénál, melyek esetleg korábban elkezdtek atomerőművi kapacitásaik csökkentését, vagy nem is építettek atomerőműveket. Figyelemre méltó e tekintetben az is, hogy 2006–2007-re az Európai Parlamentben egyértelmű többséget szereztek azok a képviselők, akik az atomenergia jelentőségét és az iránta való hosszú távú igényt elismerik.

Magyarországon nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő színvonalon van meg a nukleáris technikai és sugárvédelmi szakértelem is. Ez a tudományos és technikai potenciál, amely egyben versenylőny is, a megfelelő szakemberképzéssel hosszú távon is fenntartható. Mindezek miatt egyre szélesebb azon társadalmi rétegek köre, amelyek teljesen egyetértenek a paksi atomerőmű élettartamának meghosszabbítását és kapacitásának bővítését kezdeményező szándékkal.

Kitekintés

Javaslat a világ első nagy aktivitású tárolójának kapacitás-bővítésére

Az Egyesült Államok Energetikai Minisztériumának 2008 decemberében közzétett nyilatkozata szerint a Yucca Mountain-beli mélységi geológiai tároló kapacitáskorlátozását vagy teljesen el kell törölni, vagy jelentősen meg kell emelni a kapacitás szintjét. Samuel Bodman energetikai miniszter szerint a jelenlegi felső határ önkényes, nem műszaki megfontoláson alapul, hiszen a nevadai tároló a jelenleg engedélyezett mennyiség háromszorosát is képes lenne befogadni. A minisztérium szerint az atomerőművek és az Amerikai Szövetségi Kormány által birtokolt kiégett fűtőelem és nagy aktivitású radioaktív hulladék mennyisége 2010-re meg fogja haladni a jelenleg érvényben lévő hetvenezer tonnás korlátot. Ha a kongresszus lehetővé tenné a kapacitás megháromszorozását, a tároló alkalmas lenne a jelenleg üzemelő valamennyi amerikai atomerőmű kiégett fűtőelemeinek tárolására, még abban az esetben is, ha mindet hatvan évig üzemeltetnék. Kedvező esetben az ottani nagy aktivitású tárolót már 2020-ban üzembe helyezhetik.

Újabb dolgos esztendő vár az RHK Kft.-re

(Folytatás az 1. oldalról)

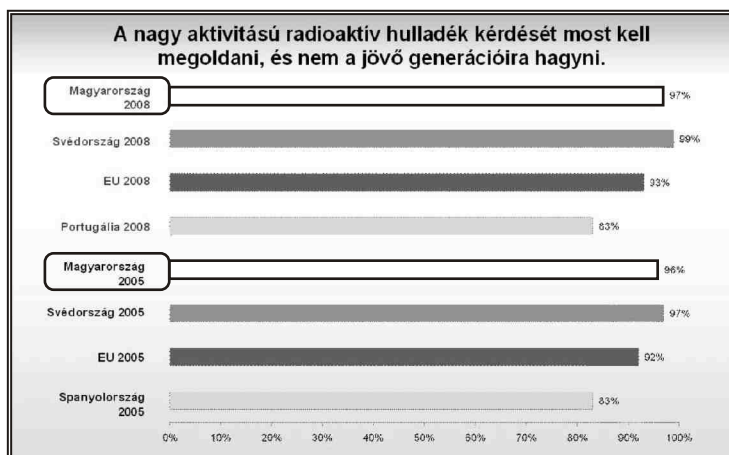
Mivel itt az atomerőmű elhasznált fűtőelemeinek befogadása a cél, kizárólag mélygeológiai létesítmény jöhet szóba, amelyet az említett kőzetbe, az agyagkőbe vájnak.

Egy másik projekt kapcsán fontos megemlíteni, hogy Bataapátiban, a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban (NRHT) már elkészült a két, egyenként 1700 méter hosszú lejtőszakna, és az összekötő folyosók. A program a tárolókamrák kialakításával folytatódik. A föld alatti tároló teljes kapacitása negyvenezer köbméter lesz, az első kamrát az elképzelések szerint 2010-ben adják majd át, de ezt jelentősen befolyásolják a rendelkezésre álló pénzügyi források. Az idei évben 6,4 milliárd forintot fordítanak az építkezésre. A telephely felszíni fogadóépületében – melyet tavaly októberben avattak – jelenleg hatszáz hordó kis és közepes aktivitású hulladék várja a végleges elhelyezést. Ezeket december óta szállították át a paksi atomerőműből Bataapátiba.

Az RHK Kft. az idén is folytatja a paksi telephelyű Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójának (KKÁT) bővítését. Ezen a telephelyen a paksi atomerőmű elhasznált fűtőelemeinek ideiglenes tárolása történik egy több modulból álló, az atomerőmű igényeihez igazítható kapacitású építményben, amely jelenleg közel hatezer kazetta „átmeneti szállása”. A létesítmény 16 egysége mellé újabb négyet építenek, erre idén másfélmilliárd forint jut majd.

A hazai radioaktív hulladék-tárolás fontos helyszíne a Pest megyei Püspökszilágyon található Radioaktív Hulladék Feldolgozó és Tároló (RHFT) is. Az itt elhelyezett kis- és közepes aktivitású hulladékokat nem az atomerőmű termeli, hanem olyan intézmények, amelyek munkájuk során szintén felhasználnak radioaktív anyagokat. A tároló eddigi harmincéves működése alatt megtelt, ám a hazai intézményekben keletkező hulladékok elhelyezése változatlanul fontos feladat. Ezért tároló helyet kell felszabadítani a létesítményben. A térfogat-felszabadító, egyben biztonság-növelő munkálatok négy medencét érintenek.

A megkérdezett magyarok Európa polgáraiként gondolkodnak

Magyarországon is elsőprő többségben vannak a felelősen gondolkodók

Az Európai Unió évente kétszer végeztet közvélemény-kutatást különböző témakörökben. Ezek nyomán eddig 69 „Eurobarométer” született.

A radioaktív hulladékokkal kapcsolatban 2008-ban negyedik alkalommal készült ilyen felmérés. Tavaly az unió 27 tagországának közel 27 ezer polgárát kérdezték meg, miként vélekednek minderről. Ez azt jelenti, hogy országonként, így Magyarországon is, ezer állampolgárt kérdeztek meg, ez pedig mindenütt reprezentatív mintának számít. A fontosabb mutatók összehasonlításakor kiderült, hogy mi magyarok európai módon, sokszor az európai átlagnál is pozitívabban gondolkodunk, tájékozottabbak vagyunk nukleáris kérdésekkel kapcsolatban. Itthon az uniós átlagnál többen gondolják úgy, hogy jól informáltak a témát illetően (Mo. 31%, EU 25%). Ezt egyébként a kérdésekre adott válaszok rendre igazolják is, ami persze azt is jelenti, hogy tájékoztatás terén sincs szűkennekeznivalónk.

A legfontosabb megállapítások közt az első, hogy hazánkban a nukleáris energiatermelés elfogadottsága igen

magas, 63 % (az uniós átlag 44%, amit persze befolyásol az a tény is, hogy a 27 tagországból csupán 15-ben működik atomerőmű). A felmérés többek között olyan kérdésekre is kereste a választ, hogy az átlagembernek mi a véleménye a nukleáris energiáról, mit tud a radioaktív hulladékokról, kinek a tájékoztatásában bízik, milyen hulladék-elhelyezési megoldásokat fogad el.

Az uniós 43%-kal szemben a magyar megkérdezettek 63%-a gondolja úgy, hogy egy mélygeológiai tároló a legmegfelelőbb, végleges megoldás a nagy aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésére. Ez azt mutatja, hogy a témával kapcsolatos tájékoztatás, párbeszéd sokakhoz eljutott. Abban pedig, hogy a nagy aktivitású radioaktív hulladék kérdését most kell megoldani, és nem szabad a jövő generációira hagyni, szinte mindenki egyetért Magyarországon (97%), de az Európai Unióban (93%) is.

Összességében az is megállapítható, hogy a radioaktív hulladékokkal foglalkozó szervezeteket több országban – így Magyarországon is – hiteles információforrásnak tekintik.

Tájékoztató körút a Nyugat-Mecsekben

(Folytatás az 3. oldalról)

Ezt követően március első két hetében a többi térségi településre is eljutottak az RHK Kft. előadásai. Mindenütt szép számmal jelentek meg érdeklődők az előadásokon, és minden településen jó hangulatú beszélgetés bontakozott ki a szakemberek meg a helyiek között. A legjobb kérdezők minden alkalommal egy-egy palack kiváló minőségű bort kaptak ajándékba. Jónéhány kérdés hangzott el a hulladék-elhelyezés biztonságosságával kapcsolatban, de a nemzetközi és a majdani térségi kutatások is sokakat érdekeltek. Az előadók igyekeztek minden kérdésre kimerítő választ adni. A Boda közelébe tervezett tároló biztonságos mélygeológiai elhelyezése, valamint az építkezés időtartama több helyen is fölvetődött a hallgatókban. Érdekes és biztató fejlemény volt, hogy jónéhányan már a kutatólaboratórium beindítására biztattak.

Szabó Attila az Eurobarométer eredményeiről beszél a kövágószőlősieknek

A kitöltött kérdőíveket Bakonyán is hamar kiértékeltek

Az adatfeldolgozást az RHK Kft. munkatársai végezték

A tapasztalat az volt, hogy a filmvetítés, az előadás és a kérdésekre adott válaszok együttesen elegendő információt nyújtottak az érdeklődőknek. Volt olyan település, ahol akkora sikert aratott az egyik előadás, hogy annak szerkesztett változatát a helyi lapba is elkérték.

Összegezve kijelenthető, hogy a Nyugat-Mecsekben élők évről évre felkészültebbek a radioaktív hulladékok témakörét illetően, legalábbis az előadásokon jelenlévők ezt erősítették meg. Az itteni lakosok érezhetően igénylik a rendszeres tájékoztatást, az RHK szakemberei pedig ígéretet tettek arra, hogy továbbra is igyekeznek rendszeresen beszámolni a térségben az aktualitásokról.

A tájékoztató körút sikeréhez nagyban hozzájárultak a polgármesterek, akik mindent megtettek az eredményes lebonyolítás érdekében. Köszönet nekik is.

Helesfán nagy sikert arattak az RHK kiadványai

Kövágótőzsön is szép számmal voltak jelen az érdeklődők

Közüvéleményt kutatunk 23 települést érintő felmérés indult februárban

Közüvélemény-kutatást végeztet a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. a működő és tervezett radioaktív hulladék-tárolók körzetében. Bátaapáti, Boda és Püspökszilágy térségének huszonhárom településén. Csaknem két és fél ezer ember véleményét kérdezik meg a nukleáris iparról és a hulladékkezelésről. A hazai radioaktív hulladékok elhelyezésével megbízott RHK Kft. két évente készített reprezentatív felmérést az atomenergia békés célú felhasználásával és a hulladék-elhelyezési programmal kapcsolatos véleményekről. A kutatás arra a kérdésre is választ ad, hogy mennyire hatékony a nukleáris létesítmények, kutatási területek térségében alakult önkor-

mányzati társulások, valamint az RHK Kft. tájékoztató munkája. A társaság fontosnak tartja, hogy a lakossággal folytatott kommunikációjáról időről időre visszajelzést kapjon. Az is fontos, hogy kiderüljön, a lakosság mely információcsatornákat tartja fontosnak, milyen üzeneteket fogad el hitelesnek.

A felmérés az intézményi radioaktív hulladékok elhelyezésére szolgáló püspökszilágyi tároló térségében, hét faluban kezdődött meg. Ugyanennyi település lakosságát kérdezik meg Bátaapáti körzetében, ahol a kis és közepes aktivitású atomerőművi hulladékok nyernek végleges elhelyezést. A Nyugat-Mecsekben, ahol a nagy aktivitású atomerőművi hulladékok

tárolóját tervezik megépíteni, kilenc településen zajlik majd közüvélemény-kutatás. Mindhárom térségben nyolcszáz-nyolcszáz háztartást keresnek fel a kérdezőbiztosok. Paks körzetében, ahol a kiégett fűtőelemek átmeneti tárolása miatt indokolt lenne hasonló felmérés, azért nem lesz lakossági megkérdezés, mert a Paksi Atomerőmű Zrt. rendszeresen végeztet közüvélemény-kutatást, és ott ezekhez csatlakozik az RHK Kft.

A korábbi felmérések azt mutatták, hogy a lakosság nagy része ismeri az RHK programjait, elfogadja a létesítmények és a kutatási területek jelenlétét. Az eredmények értékelése a tervek szerint áprilisra fejeződik be.

Szól a kakas már...

Régi kínai bölcsesség, hogy akkor a legközelebb a hajnal, amikor a legsötétebb az éjszaka. Most bizony elég setét az éj, és nem csak nálunk. A gazdasági válság nem csupán a gyengéket nyomorítja, hanem a nagyokat is, mint az Egyesült Államok vagy Nagy-Britannia. Sőt még a nemrégiben szuperszonikus sebességgel fejlődő Kína is gondban van: exportja idén januárban 17,5 százalékkal visszaesett tavalyhoz képest.

Ám a negatív gazdasági folyamatok közepette kevéssé figyelünk egy másik válság lopakodó rémére: fenyeget az energetikai szűkösség. Kétségtelen, hogy a gazdasági megtorpanás, óriás vállalatok és a nekik bedolgozó cégek leállása, vagy a termelés visszafogása csökkenti az energiaigényt, legalább is a növekedését. De előbb-utóbb kilábal a világ a recesszióból, és akkor nemcsak az ipari termelés vesz új lendületet, hanem a fogyasztás is.

Egy tavalyi szakértői előrejelzés szerint a század közepére a világ energiaigénye megkétszereződik. Lehet, hogy nem teljesül a jóslat (a válság kapcsán láthattuk, egyáltalán nem tévedhetetlenek a csuda jól fizetett elemzők), de egy biztos: hamarosan ismét nő az energiaigény, és Magyarország sem lesz kivétel.

Ezt a problémakört járja körül a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában néhány hete megjelent tanulmánykötet, amelyben az energetikát érintő témakörök kiemelkedő szakértői írtak helyzet-elemzést és ajánlásokat arról, mit lehet és mit kell tennünk az energiagazdálkodás három alapkövetelményének kielégítésére.

Mi is a három követelmény? Az első az ellátás biztonságának megteremtése és fenntartása. A második gazdaságunk versenyképességének megőrzése, a harmadik pedig az épített és a természeti környezet épségének védelme. Mindegyik fontos, egyiket sem szabad a másik rovására erősíteni.

Ám van egy negyedik, a fent említett kötetben is részletesen taglalt követelmény: a folyamatos és tényszerű

kommunikáció a társadalommal. Ugyanis a hazudozás, a mellébeszélés hosszú távon erősen visszaüt. Az állampolgároknak, mai divatos kifejezéssel a „részvényeseknek”, joguk van ahhoz, hogy megismerjék a válság megoldási lehetőségeit, a műszaki, pénzügyi, gazdasági, környezeti hatásokat, az érveket-ellenérveket. Hiszen nyilvánvaló, hogy nem létezik egyetlen olyan megoldás sem, ami csak előnyöket hozna. Ezért nagyon körültekintően kell mindig mérlegelni a döntések előtt, melyik lehetőség jár a legkevesebb kockázattal, hogy vajon tényleg az a legolcsóbb, a legkedvezőbb is – de még folytathatnánk a sort.

A magyar kormány február közepén bejelentette, hogy támogatja a hazai nukleáris energiatermelés megduplázását jelentő új reaktor vagy reaktorok építését, mégpedig két évtizeden belül, ami fontos időtávlat. Ugyanis a paksi erőmű üzemidejének húszéves meghosszabbítása esetén leállásuk 2032 és 2037 között várható, akkor pedig már üzemelnie kell az új egységeknek. Márpedig egy atomerőmű létrejötte a döntéstől az indítógomb megnyomásáig legalább tíz, de inkább tizenöt év! A finnek például 1998-ban határozták el, hogy új reaktorblokkot építenek. Először a kijelölt telephelyeken lakossági meghallgatásokat tartottak, ezt követően az ország regionális tanácsai szavaztak igennel, jelentős többséggel. A kormány ezután adta 2002-ben hozzájárulását, majd a finn parlament is elfogadta, ugyancsak jelentős többséggel. A tender kiírása csak ezután következhetett, innen a szerződéskötésig a nyertes konzorciummal 15 hónap telt el, majd további 13 hónapig tartott az engedélyek megszerzése. Az építés egyébként a tervezetthez képest máris két évet csúszik. Többek szerint nem tartható az indítás határideje, 2011 közepe, pedig ez már így is 13 év lesz.

Ha tehát azt szeretnénk, hogy időben működjenek a már új reaktorral bővített magyar atomerőmű, bizony el kell kezdeni a döntések előkészítését.

Vajon mit mondanak az Akadémia által kiadott kötet szakértő szerzői? Egyértelmű az állásfoglalásuk: az említett energetikai követelmények teljesítéséhez mindenképpen szükségünk van a nukleáris energiatermelés bővítésére. Természetesen nem kizárólagosan. Lényeges, hogy legyen szénbázisú (pontosabban lignit-) erőművünk, a gázerőművek működése is előnyös – csak legyen hozzájuk gáz. Márpedig az év eleji mizéria igencsak hatásosan világított rá a kiszolgáltatottságunkra.

Fontos az energiahatékonyság növelése is – megtakarításokkal, felvilágosítással, modern műszaki megoldásokkal. Növelni kell a megújuló energiaforrások arányát is, lehetőleg dotációk nélkül, mert most bizony több tízmilliárd forintjába kerül ez évente a magyar adófizetőknek.

Újra kell gondolni a legtisztabb megújuló energiaforrás, a víz szerepét is, különösen, ha egybekapcsoljuk a sürgősen megoldandó hajózási és öntözési problémákkal.

A Magyar Tudományos Akadémia kétfedelű kötetének szerzői alaposan körüljárták a problémákat műszaki, gazdasági-pénzügyi és társadalmi szempontból egyaránt.

Ajánlásait, következtetéseiket érdemes megfogadniuk a döntéshozók és főleg a döntéshozóknak.

Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök, a Magyar Mérnök Akadémia tagja

Átadták a környezetszépítési pályázat díjait

Január 13-án adta át a Baranya megyei közgyűlés elnöke, dr. Hargitai János a baranyai környezetszépítési verseny díjazottjainak az elismeréseket, melyek odaítéléséről még tavaly határozott a közgyűlés. Összesen három és fél millió forintot osztottak ki a győztesek között.

A képviselők a szakértőkből álló bírálóbizottság javaslatai alapján döntöttek. A hagyományos pályázati kiírás célja, hogy a megyei önkormányzat ezzel is arra ösztönözze az települések vezetését és a helyi közösségeket, hogy környezetüket szebbé varázsolják. A díjazottak esetében pedig anyagi hozzájárulást is biztosít a települések megújításához, fejlesztéséhez. A megyei közgyűlés a környezetszépítésben elért kimagasló eredményekért a települések lélekszáma szerint osztotta szét a három és fél millió forintot.

A Nyugat-mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társuláshoz tartozó települések közül a II. kategóriában (250–500 lakosú település) nevezett Boda kettőszázezer, a III. kategóriában (501–1000 lakosú település) nevező Cserkút százezer forintot nyert, amit az érintett települések további környezetszépítésre fordítanak majd.

Boda is hazavihetett egy szép oklevelet

Szépen sorakoznak a szőlőtőkék a Nyugat-Mecsekben

Bormustra és szőlőmetszés Kővágószőlősen

Vince-nap környékén már elmaradhatatlan program a bormustra és borszentelés, amit idén január végén a Zsongorkő Baráti Kör rendezett meg Kővágószőlősen. Nem egyszerű kóstolgatásról volt szó, hanem estebe nyúló, vacsorával egybekötött jó hangulatú beszélgetésről is. Ilyenkor mindenki őszintén elmondhatja, miként vélekedik gazdatársa boráról. Hogy erre mekkora igény van, bizonyította a megjelentek nagy száma: a januári mustrán több mint nyolcvan vettek részt, és száznál is több bort kóstolhattak körbe. Az általános vélekedés az volt, hogy a 2008-as borok jobbak a közepesnél, és ezt a szakértők is megerősítették. A mostani találkozó arra is jó volt, hogy a gazdákat elkezdje felkészíteni a március végi helyi borversenyre.

A baráti kör februárban több ismeretterjesztő előadást is szervezett a környék szőlősgazdáinak, amelyek a borkezelésről, a növényvédelemről, valamint a déligyümölcsök tárolásáról és érleléséről szülő érdekességekkel gyarapították a megjelentek ismereteit.

Március 1-jén, szintén a Zsongorkő Baráti Kör szervezésében, szőlőmetszési bemutatóra is sor került Kővágószőlősen, az NymTIT tagtelepüléseinek szőlősgazdái részvételével. A gazdák rövid sétával értek Bencze Ferenc birtokára, ahol Varga Géza, a baráti kör vezetője köszöntötte őket, majd Havrán István pécsi szakember tartott bemutatót a 20 éves, lugas telepítésű szőlő metszéséről. Röviden felvázolta a tél

során keletkezett károkat, és felhívta a figyelmet a tőkék kezelésére, leginkább a beszabályozásra. A jelenlévő gazdák a bemutató közben kérdéseket is feltettek az előadónak.

A program második részében a gazdák Simon Attila újtelepítésű szőlőjében figyelhették meg a hagyományos művelésű szőlő „első” metszését. A bemutató végeztével rövid szakmai megbeszélésre is sor került, igaz, már terített asztal mellett...

A szakértelem jó hangulattal párosult Kővágószőlősen

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló
Bakonya, Boda, Bükksöd, Cserdi, Cserkút, Heted, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótötös

KISTÉRSÉGI HAVILAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest,
Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563